NUM XXXIV.

w SOBOTĘ DNIA 26. SIERPNIA ROKU 1780.

Z LITWY.

Z Wilna dnia 26. Sierpnia.

W przeszły Poniedziałek na Seymikach Poselskich po Woiewodztwach i Powiatach Litewskich odprawionych obrani są Posłami na Seym następuiący Warszawski Jchmość Panowie.

z *Wilen*, JPP. *Tyszkiewicz* Pis: W. Lit.
Buchowiecki Podwdzi Wileński
z *Oszm*: JPP. *Oskierko* Marszałek.
Czechowicz Sędzia Ziemski.
z *Lidz*: J.PP. *Narbut* Chorąży.
Alexandrowicz Podkomorzyc.
Trock J.PP. *Romer* Podkomorzy.
Zaleski Czesz nik Grodzieński.
z *Wiłkom*: JPP. *Morykoni* Pis: W. Lit:
Kościałkowski Chorąży.
z *Kowien*: JPP. *Zabiełło* Chorąży.
Kossakowski Pisarz Ziem:
z *Grodz*: JPP *Jelski* Chor: Grodzień:
Daszkiewicz Podcz: Grodzień:
z *Smoleńsk*: JPP. *Wisogierd* Podkom:
Osipowski Podstoli.
z *Starodub*: J. PP. *Chrapowicki* Stta
Tyzenhauz Chorąży Wileński
z *Nowogr*: JPP: *Obuchowicz* Podwdzi
Bernowicz
z *Wołkow* JPP. *Bychowiec* Mar: Woł:
Oleńdzki Pisarz Woyskowy.

ANGLII.

Z Londynu dnia 21. Lipca.

Pozaonegdayſza Gazeta extraordynaryina Dworſka zawiera w ſobie dwa Liſty, z których ieden piſany ieſt od Amirała *Geary* do Urzędu Amiralicyi, drugi od Kapitana *Polſon* do Generała *Dalling* Wielkorządzcy wyſpy *Jamaiki*. W pierwſzym czytamy, że z owey *Francuſkiey* Kupieckiey w liczbie bliſko 30. żaglow z *St. Domingue* płynącey Floty (która rozumieiąc, że złączone *Burbońſkie* Eſkadry iuż krążą po morzu, nieſpodzianie na Morzu *Manche* naſzą Flotę napotkała) pomieniony naſz Amirał dnia 4. Lipca 12. zabrał okrętow. W drugimſię wyraża, że owa wyſłana z *Jamaiki* do *Nowey-Hiſzpanii* Wyprawa nie była bez ſkutku, ponieważ wſpomniony Kapitan *Polſon* przebywſzy przykrą żeglugę do tey *Hiſzpańſkiey* Oſady, wziol dnia 29. Kwietnia Fortecę *S. Jana* przez Kapitulacyą, i zebrane w tey okoliczności chorągwie iakoteż armaty i rozmaite woienne potrzeby do Wielkorządzcy *Jamaiki* odeſłał. Ta pierwſza w Oſadach *Hiſzpańſkich* zdobycz, pociągnełaby bez wątpienia i inne za ſobą, zwłaſzcza iż Wielkorządzca *Jamaiki* miał licznieyſze ieſzcze woyſko zgromadzić do Kapitana *Polſon* na dalſze wyprawy, ale że Amirał *Rodney* nie zabiegł złączeniuſię Eſkadry *Hiſzpańſkiey* Komendy Dona de *Solano* z Hrabią de *Guichen*, i ſam z tym donieſieniem przyſłał Kuryera do *Jamaiki*; przeto Wielkorządzca tey wyſpy zawieſił ſwą wyprawę, i poczoł wzmacniać właſną wyſpę przeciwko naiazdom nieprzyiacielſkim. Te nowiny żadney wątpliwości niepodlegaią; inne zaś iakoby Hrabia de *Guichen* wpadł do wyſpy *S. Lucyi*, i wyſadziwſzy na ląd 7500. ludzi wzioł też Wyſpę dnia 7. Czerwca przez Kapitulacyą; iakoby także zabrano drugą naſzą wyſpę *Antigoę*; iakoby znowu pięć oſob do Kongreſſu wchodzących oderwałoſię od niego; a iak ieſzcze inni mówią, że w tymże Kongreſſie większa liczba głoſow wypadła na powrócenie pod rząd *Angielſki*; wſzyſtkie te wieści żadney wagi mieć nie powinne.

Z Londynu d. 25. Lipca.

W tych dniach naſtępuiące tu mamy wiadomości. *Naprzód*: Amirał naſz *Geary* oprócz 12. Okętow z Floty *Francuſkiey* Kupieckiey z *St. Domingue* płynącey, zabrał jeſzcze około 9. innych Statkow, których wſzyſtkich część óſma na niego ſpadająca, na 20,000. *Funtow Szterlingow* wynoſi. *Powtóre*: Kapitan *Wallace* napadſzy z ſwym Okrętem *Nonſuch* od 50. armat, na 20. Statkow *Francuſkich* z *Breſt* do *Nantes* i *Burdygali* płynących, zabrał z nich 6. a konwojującą je Fregatę wpędziwſzy przy uściu Rzeki *Ligery* na piaſki, wybrał z niey wſzyſtko i

potym ią spalił. *Potrzecie*: Wielka Flota nasza Kupiecka z *Jamaiki* oczekiwana w liczbie 150. żaglow, 2,000,000. *Funt: Szterl:* kosztuiąca, pod strażą dwóch Okrętow woiennych szczęśliwie do Portow Państwa naszego przybyła. *Poczwarte*: Amirał *Hughes* powierzone swey straży od *Kompanij Indyiskiey* Okręty bez żadnego przypadku na naznaczone mieysce zaprowadził; a woyska teyże Kompanij pod Komendą Generała *Goddard* zostaiące, zabrały wiele Miast w *Guzaracie*, i samą Stolicę tego Kraju Miasto *Amadabad* barzo bogate dnia 15 Lutego szturmem dobyły: poczym gdy tenże Generał pomaszerował przeciw woysku *Maratow*, które niedaleko stało, dla napadnienia nań, i pomszczenia się za przeszłoroczną z niemi przegranę, znalazł ich niegotowych, i wymógł co chciał, oraz odebrał dwóch owych zakładników, którzy przeszłego roku tymże *Maratom* dani byli; i te nowiny z *Bambay* do *Konstantynopola*, z *Konstantynopola* do *Wiednia*, a ztamtąd przyszły do nas; a jak Listy odebrane od Okrętow Kompanij *Indyiskiey Duńskiey* donoszą, też naszey Kompanij woyska miały wziąć Miasto *Poonach* i wielką część Kraju *Maratow*. *Popiąte*: Szef Eskadry *Johnstone* przyprowadził do Portu *Lizbońskiego* Okręt woienny *Francuski*, *Hrabia Artezyi* nazwany, od 42. armat i 470. ludzi Ekwipażu; dokąd oraz Fregata nasza *Eolus* wprowadziła inny Okręt tegoż Narodu od 28. armat, bogato naładowany. *Poszóste*: Fregata iedna Królewska od 36. armat napotkawszy Fregatę *Francuską* od 44. armat i 350. ludzi, po krwawey przez 4. godziny z nią bitwie (w którey Kapitan Fregaty *Francuskiey*, pierwszy oraz Porucznik, i 50. ludzi zgineło, a 50. innych rany odniosło, nasza zaś pierwszego Porucznika z 18. ludźmi utraciła, a 21. ma ranionych) przymusiła ią do poddania się, i iak prędko ludzi z niey wyprowadzono, zaraz zatoneła. *Posiódme*: Departament nasz Amiralski gotuie w Porcie *Portsmouth* Eskadrę od 8. okrętow szeręgowych i dwóch Fregat, maiąc ią opatrzyć żywnościami na półroku, i wysłać na nie wiadomą iakąś wyprawę; oprócz zaś tey Eskadry, wysłał i wysyła wiele Fregat dla ścigania nieprzyiacielskich Armatorow, którzy na nasze brzegi napadaią. *Poósme*: Rada Królewska wydała rozkaz, ażeby sprowadzone tu w czasie ostatniego buntu woysko, wyszło z Miasta, ponieważ po uczynionych nad winowaycami exekucyach, z których iutro ostatnia iuż będzie, zupełnaśię przywróciła spokoyność; Lordowi zaś *Gordon* zapowiedziano, że sprawa iego w Miesiącu Listopadzie będzie sądzona. *Podziewiąte*: Dwór *Portugalski* podanego sobie od Dworu

Petersburſkiego względem utrzymywania oboiętności na morzu proiektu niechce przyiąć; *Miniſterium* zaś naſze wydało rozkaz, ażeby żaden *Portugalſki* okręt płynący do Portow *Hiſzpańſkich* nie był rewidowany. *Podzieſiąte.* Wzięcie od *Hiſzpanow* w *Florydzie Zachodniey* Fortecy naſzey *Mobile*, mogło za ſobą pociągnąć utratę *Penſakoli*, a zatym całey tam naſzey Oſady; lecz teraz mamy wiadomość pewną. że *Hiſzpani* z tym proiektem ſię opóźnili; a tym czaſem poſłane tam z *Jamaiki* poſiłki przybyły, i na 8000. przytym *Indyanow* zowiącychſię *Creeks*, do Generała naſzego *Campbell* pomaſzerowało: o czym mielibyśmy poźnieyſze nowiny, ale wyſłany z *Jamaiki* pocztarſki Statek z temi Liſtami, zoſtał od *Amerykanow* zabrany. *Poiedynaſte*: *Aglicy* oſiadli w *Savanna-la-mer* na Brzegu *Mexykańſkim* wypędzeni ſą wſzyſcy z ſwych Oſad od *Indyanow*, i muſieli ſię ſchronić na wyſpie *Rattant* w Golfie *Honduras*. *Podwónaſte*: Amirał *Rodney* przyſłał umyślnego z donieſieniem, że Eſkadra *Hiſzpańſka* Dona *Solano* dnia 19. Czerwca z Hrabią d' *Guichen* złączywſzy ſię, gotuje ſię, we ſpół z *Francuſką* Eſkadrą na wielką iakąś wyprawę, a według wſzel, kiego do prawdy podobieńſtwa-na wyſpę *Jamaikę*. Lecz *naoſtatek*, wpośrzod tych nowin, ſłyſzemy tu o rzeczy naſtępuiącey. Pewna z wielką cnotą i rozumem Oſoba duchowna rodem z *Irlandyi* która niegdyś była prywatnym Sekretarzem u Xiążęcia d' *Maſserano* za przeſzłego Poſła *Hiſzpańſkiego* przy naſzym Dworze, przyjechała tu była przed niejakim czaſem z *Hiſzpanij*, i zabawiwſzy tydzień, odeſłana była z rozkazu Dworu naſzego wraz z J. Panem *Kumberland* Sekretarzem Lorda *Germain*, z przydanym temu oſtatniemu zaleceniem, aby ſię ze 20. dni zatrzymał w *Lizbonie* a jeśliby w tym przeciągu czaſu nie był zaproſzony do *Madrytu*, ażeby nazad powracał do *Londynu*. Po przybyciu więc ich do *Lizbony*, pomieniona Oſoba duchowna udała ſię proſto do *Madrytu*, a J. Pan *Cumberland* zoſtał w *Lizbonie*. Lecz ledwie dwa tygodnie minęły, gdy odebrał od teyże Oſoby Liſty, i poiechał zaraz z Małżonką ſwą i dwoma Córkami do *Madrytu*, a ztamtąd z tąż oſobą do *Aranjuez*, gdzie byli barzo mile przyięci od Xiężney Jeymości *Aſturyiskiey*, inaiowſzy dwa piękne mieſzkania tak w *Madrycie*, iak w Zamku *S. Ildefonſa*, dotąd tam zoſtaie. Ze więc Hrabia de *Hilsborough* odebranego teraz z *Madrytu*, z Liſtami Kuryera, nazad z odpowiedzią odſyła, wnoſzą z tąd, że J. Pan *Cumberland* zaczoł iakieś pokoiu roboty; które jeśliſię z *Hiſzpanią* a nie z *Francyą* zaczynaią, nie należy ſię temu dziwować: wiadomo bowiem ieſt, iż naſz charakter barziey ſię zgadza z *Hiſzpańſkim*, niżeli z *Francuſkim*.

NUM: XXXIV.

SUPLEMENT
DO GAZET WILENSKICH
w SOBOTĘ DNIA 26. SIERPNIA ROKU 1780.

Z NIEMIEC

Z Akwisgranu dnia 22. Lipca.

Król Jmć *Szwedzki* zabawiwszy cały tydzień w tym Mieście, pod imieniem Hrabiego de *Haga*, wyiechał ztąd dnia dzisieyszego do Wód *Spaskich*. Oglądał ten Monarcha wszystkie osobliwości, któresię tu znayduią, iakoteż kosztowne Relikwie, któresię w kościele Katedralnym chowaią. JJ. XX. Prałaci tuteyszey Kapituły, którzy mieli honor też Relikwie Jemu ukazywać, odebrali od Niego bogate podarunki; między któremi, Baron de *Belderbusch* Proboszcz Katedralny Tabakierę złotą brylantami ozdobioną, Baron de *Bierens* Dziekan tegoż Kościoła barzo piękny brylantowy pierścień, a J. Xiądz de *Mylius* Kanonik Deputowany od teyże Kapituły szmaragdowy pierścień brylantami także wkoło osadzony, otrzymali. Tey hoyności i wspaniałości tegoż Monarchy byli oraz uczestnikami tuteysi Magistratowi, iako i Baron de *Geyr* Wielki Maior Xiążęcia Jmci Elektora *Ryńskiego* w tym Mieście, który także bogaty pierścień wziół w podarunku.

Z Hamburga dnia 29. Lipca.

Wyiazd Xiążęcia Jmci *Pruskiego* do *Petersburga* naznaczony iest na dzień 15. Miesiąca Sierpnia. Z liczby zaś Panow, którzy z Xiążęciem Jmcią tamże poiadą, ma być także Hrabia de *Nostitz* przeszły Poseł Królewski przy Dworze *Sztokolmskim*. Hrabia de *Malzahn* Poseł extraordynaryiny Króla Jmci *Pruskiego* przy Dworze *Londyńskim* otrzymał (iak z *Berlina* nam doniesiono) pozwolenie wróceniasię do swegoż kraiu; i przeto Król Jmć Hrabiego de *Lusy* na iego mieysce naznaczył.

Nie można było dotąd wiedzieć o przyczynie, dla którey okręt ieden woienny *Duński* przybył dnia 26. Czerwca do *Norwegii* do Portu *Bergen*. Teraz Listy z tegoż Portu odebrane donoszą, iż ten okręt czeka tam na iakieść dwie barzo godne osoby, które z rozkazu Królewskie-

go do *Jutlandyi* na prywatne tam mieszkanie ma zawieść.

Z TUREK

Z Konstantynopola d. 17. Czerwca.

Wszczęte teraz znowu w tey Stolicy powietrze wielkie w obywatelach tuteyszych czyni szkody. Naywięcey ginie *Turkow*, *Zydow* i *Greczynow*. Między *Chrześcianami* tu mieszkaiącemi dnia dopioro wczorayszego taż zaraza ukazałasię, z których przeto maiętnieysi do swych dóbr wieyskich przenieślisię; dla czego Przedmieścia nasze *Pera* i *Galata* od wszystkich Posłow cudzoziemskich, iako i ich ludzi są opuszczone.

Z WŁOCH.

Od Stanu Kościelnego dnia 12. Lipca. Dwór *Neapolitański* poczyna czynić pretensye do części wysuszonych Bagien *Pontyńskich*. Z tegoż Kraiu donoszą, iż już wydany iest rozkaz do przyłączenia Dóbr Klasztorow *Kartuzyańskich* Królewstwa *Neapolitańskiego* do Skarbu Królewskiego.

Proces Margrafa de *Pombal* tak wielką w tym Kraiu wzbudził ciekawość, iż go podano niektórym naysławnieyszym naszym Patronom do roztrząśnienia. Jeden z nich iuż oświadczył, iż tenże Proces ułożony iest według wszelkich fundamentow prawa i słuszności. Ma on (iak mówią) zawierać w sobie 80. Artykułow: pierwsze z nich tyczącesię Panow *Luzytańskich*, którzy byli uciśnieni za rządow pomienionego Margrafa, inne 30. ściągaiąsię do *Jezuitow*, których w wzgardzie i wszelkiey nędzy chciał zagrzebać.

Z ROSSYI.

Z Petersburga dnia 4. Lipca.

Doniesiono nam z *Nowogrodu*, że Jmperatowa Jeymć nasza Monarchini będąc w tym Mieście, kazała tak dla niego, iak dla innych Miast okolicznych na nowe mury i budynki, wyliczyć summy następuiące. Dla Miasta *Nowogrod* naznaczyła 6,000. *Rublow*; dla Miast *Wielikie Łuki*, i *Toropec* 8,000; dla Miast *Cholm*, *Noworszew*, *Porchow*, i *Lugi* tyleż; 4000. dla *Staraia Russa*; 7000. na wystawienie Cerkwi w *Prochowi*; 6000. na Klasztor *S. Tróycy* w Mieście *Wielikie Łuki*, i na niektórych Officierow, oraz na wybudowanie Szkoły, na utrzymywanie kilku Szpitalow. Taż Monarchini kazała dać Generał-Maiorowi de *Filozofow* w *Bieszanicy* 2000. *Rublow*, a Pułkownikowi de *Łukowskoy* 200. *Czer: Złot:* w złotey Tabakierze; rozdała także 4. Tabakiery złote niektórym Damom godnym za założenie Fabryk płóciennych, a brylantowe na szyię noszenie 2000. *Rublow* kosztuiące dała Małżonce Generała d' *Owżyn* za wyhaftowanie iedney sukni; zachęcaiąc tym sposobem innych swoich poddanych do pracy i przemysłu. Będąc zaś Jmperatorowa Jeymć w

Smoleńſku i przeieżdaiąc przez to Wielkorządztwo, inne znowu ſummy rozdać kazała, a te ſą: 1000 *Rublow* Biſkupowi *Greckiemu Smoleńſkiemu* Doktorowi *Porſeniuſzowi;* 500. *Rublow* na *Seminarium;* 900. na trzy Klaſztory; 500. na ozdoby iedney Cerkwi; 2200. na 44. Szpitalow w Wielkorządztwie *Smoleńſkim* będących; 518. na 259. ubogich, ktorzy żyią w tychże Szpitalach; 1400. na Szkoły, Garnizon i Artileryą *Smoleńſką;* 500. Małżonce Brygadyera *Bikowa;* 2616. na Woyſko, które ſtało obozem pod *Smoleńſkiem;* 7000. na wymurowanie Cerkwi w Mieście *Kraſnoy;* 200. na inne dwie Cerkwi tegoż Miaſta; 2000. na zapomożenie ubogich obywatelow; 7000. na wymurowanie Cerkwi w *Duchowſzczyznie ;* 300. na inne trzy Cerkwie; 2000. naoſtatek na uboższych obywatelow tegoż Miaſta, aby ſobie mogli poſtaraćſię o mieſzkania.

Z FRANCYI

Z Paryża dnia 18. Lipca.

Przez *Anglią* odebraliśmy wiadomość, że ta Eſkadra *Hiſzpańſka,* która w Kwietniu z *Cadix* pod Komendą Dona de *Solano* do *Ameryki* popłyneła, dnia 4. Czerwca o 15. mil od *Martyniki* z Hrabią de *Guichen* złączyłaſię.

Z Paryża dnia 21. Lipca.

W tym właśnie czaſie, w którym w znacnieyſzey liczbie miały wychodzić z *Rochefort* do wyſp naſzych *Amerykańſkich* okręty Kupieckie pod ſtrażą iednego okrętu i kilku Fregat, przybiegł tamże Kuryer, i przywiozł rozkaz, ażeby na wſzyſtkie tego Portu Statki powſzechne włożono *Embargo.*

W przeſzły poniedziałek wyiechał ztąd Hrabia d' *Eſtaing;* o którym lubo niektórzy mówią, że ſię do ſwych dóbr udał, powſzechnieyſze iednak rozumienie to ieſt, iż poiechał dla obięcia naywyżſzey nad obiema Flotami Komendy, co ieśli naſtąpi, będziemy mieli około 50. okrętow wielkich woiennych przeciwko znacznie mnieyſzey Flocie *Angielſkiey.* Potwierdzaſię także nowina, że Eſkadra *Hiſzpańſka* od 12. okrętow 11600. ludzi na ſobie maiących Komendy Dona *Solano,* z Hrabią de *Guichen* dnia 4. Czerwca złączyłaſię. Można zatym ſłuſznie ſobie obiecywać, że obroty tych złączonych ſił w zabieraniu wyſp *Angielſkich* tym będą pomyślnieyſze, iż Amirał *Rodney* ledwie 14. ma okrętow z Floty ſwoiey ſkołataney, którey będzie mógł użyć w potrzebie.

Wyſzła pod datą dnia 12. Czerwca iedna Uſtawa Królewſka. W tey wyraża Król Jmć: iż żądaiąc, aby ſię handel morſki bynaymniey nie przerywał, i ażeby zoſtaiący teraz ludzie na Flotach i Eſkadrach mogli pozakończonych ſwych wyprawach powracać do ſwych domow, i u-

żywać potrzebnego odpoczynku; a widząc ſię z drugiey ſtrony w potrzebie utrzymywania nieprzerwanego obrotow i robot morſkich woiennych; myślił z tych przyczyn o ſpoſobach pomnożenia maytkow: gdy więc kazał ſobie podać Regeſtr tych Miaſt, Wſi, i Parafii, których obywatele morſkim rzemiosłem bawiącyſię powinni być do ſłużby morſkiey zabierani, znalazł niektóre miaſta od tego prawa wyłączone, do którego iednak pierwiey należały: żeby zatym porządek dawny był przywrócony, nakazuie Król Jegomość powſzechny Popis wſzyſtkich iakiegokolwiek wieku Fliſow i Rybakow nad Rzeką *Ligerą* i innemi do niey wpadaiącemi między Miaſtami *Nantes* i *Aurelian* mieſzkaiących; a ieśliby liczba ich pokazałaſię nie doſtateczna, maſię tenże popis i do dalſzych Powiatow porządkiem pociągnąć.

W tych dniach poſłano ztąd do *Breſt* 12. wozow naładowanych miedzią, która bez wątpienia użyta będzie do wybiiania okrętow. Nigdy przedtym nie było zwyczaiu w Państwie naſzym wybiiać Statkow, oprócz tych, którym długie drogi trzeba było odprawywać; muſi więc w tym *Miniſterium* naſze naśladować zwyczaiu *Angikow*, ponieważ takie okręty bieg maią lepſzy i prętſzy.

Te Dworu naſzego zabiegi, iako pomienione wybiianie okrętow, ſtaraniesię o utrzymywanie zawſze znaczney liczby maytkow, nie obiecuią pewnie bliſkiego pokoiu, którego tego Roku ſpodziewanoſię. Rzecz pewna, że *Anglia* iego żądała; ale muſiała zamyſł odmienić po odnieſioney wielkiey przez wzięcie Miaſta *Charles-Town* korzyści, zwłaſzcza iż General *Clinton* nowych i więkſzych ieſzcze pożytkow czyni nadzieie.

Z Kliwij d. 29. Lipca.

Mamy Liſty z *Paryża* w których ſię donoſi, iż Wielka Flota Portu *Cadix*, po złączeniu ſię z nią Okrętow *Francuſkich*, ma obledz w liczbie 30. Okrętow *Gibraltar* od morza, i do tey Fortecy ſzturmować; Hrabia zaś d' *Eſtaing* nie na inny koniec z *Paryża* do *Cadix* udałſię, jak na obięcie Komendy nad tąż Flotą *Hiſzpańſką*. Przydaje ſię w tych Liſtach i to, iż jeśliby Admirał *Geary* popłynoł na pomoc teyże Fortecy, J.P. *Duchaffault* ma roſkaz prowadzić reſztę z *Breſt* Okrętow pod *Gibraltar*. Wſzakże to wſzyſtko potwierdzenia jeſzcze potrzebuje.

Z Hamburga dnia 1. Sierpnia.

Oſtatnie Liſty *Madryckie* ogłaſzaią iakąś wielką przyſzłą w Królewſtwie *Hiſzpańſkim* odmianę polityczną; których iednak liſtow wyrazy tak ſą ciemne i zawikłane, iż niczego ſię wſzczegulności domyślić nie można.